

Fylkesmannen i Nordland

VÆRØY KOMMUNE TEKNISK SJEF
Sørland 33 (JE)
8063 Værøy

Bodø, 7. november 2018

Deres ref.:
Nikolai Hansen, teknisk sjef

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2018/7124
Saksbehandler:
Marit Torsvik

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Værøy kommune - mottaksstasjon for farlig avfall v/ Værøy Auto Kontrollnummer: 2018.074.I.FMNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Nikolai Hansen, teknisk sjef

Fra Fylkesmannen i Nordland:

Marit Torsvik

Andre deltagere:

Jan Arve Refsvik, Værøy Auto AS

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i
Nordland:*

Trine Moland

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Værøy kommune – mottaksstasjon for farlig avfall v/ Værøy Auto den 1. november 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Nordland avdekket 3 avvik og ga ingen anmerkning(er) under inspeksjonen. Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1. Dette gjelder både i forhold til manglende sikring mot forurensning og risiko for sammenblanding av ulike typer farlig avfall.

Avvik:

1. Kommunen har ikke en forsvarlig håndtering av farlig avfall
2. Kommunen bruker miljøstasjonen ved Værøy Auto til mottak av farlig avfall fra andre enn husholdninger, selv om den er ubetjent
3. Kommunen har ikke etablert et tilstrekkelig tilbud for mottak av farlig avfall fra virksomheter med mindre mengder farlig avfall

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

7. november 2018	Marit Torsvik	Oddlaug E. Knutsen
dato	kontrollør	seksjonsleder

Fylkesmannen i Nordland

Kopi:

- Værøy Auto AS

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: VÆRØY KOMMUNE TEKNISK SJEF	
Organisasjonsnr.: 974051125	Eies av: 974791994
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Værøy kommune - mottaksstasjon for farlig avfall v/ Værøy Auto	Anleggsnr.: 1857.0007.01
Kommune: Værøy	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Avfall - mottak, mellomlagring og sortering	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen ble gjennomført for å følge opp melding om mangler i det kommunale mottakstilbudet for farlig avfall.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Værøy kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Værøy kommune innen 17. desember 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan ulovlig forhold er fulgt opp.

Vi ser alvorlig på avvik 1 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Værøy kommune må sende inn en egen skriftlig redegjørelse innen 17. desember 2018 som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke dette avviket.

Gjennomføringen av tiltakene kan bli fulgt opp både ved tvangsmulkt og ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmnopost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Nordland v/Marit Torsvik.

4. Pålegg om opplysninger

Værøy kommune må sende Fylkesmannen i Nordland følgende opplysninger innen 17. desember 2018 (jf. forurensningsloven § 49):

- Redegjørelse for hvordan de ulovlige forholdene ved det kommunale mottaket for farlig avfall er rettet, jf. avvik 1
- Redegjørelse for den videre oppfølgingen av mottak av farlig avfall ved miljøstasjonen ved Værøy Auto og hvordan dette tilbudet eventuelt kan tilrettelegges for mottak av farlig avfall fra virksomheter, jf. avvik 2
- Redegjørelse for hva kommunen gjør for at tilbudet om mottak av farlig avfall skal være tilstrekkelig, både for husholdninger og virksomheter med mindre mengder farlig avfall, jf. avvik 3

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen i Nordland senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Varsel om gebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 10 300,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7 eller § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Nordland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Nordland (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

AVVIK 1

Kommunen har ikke en forsvarlig håndtering av farlig avfall

Avvik fra:

Avfallsforskriftens § 11-7 e), jf. avfallsforskriftens kapittel 11 vedlegg 3 punkt 6, 7 og 9

Kommentarer:

Den som håndterer farlig avfall skal ha tillatelse etter forurensningsloven § 11. Unntaket er kommunale ordninger for mottak av farlig avfall og med en lagringskapasitet på opptil 50 tonn. Kravene til disse mottakene er forskriftsregulerte, gitt som vedlegg 3 i avfallsforskriftens kapittel 11. Det framkommer her at:

- Farlig avfall skal sikres under lagring.
- Eventuelt spill skal kunne samles opp.
- Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall.
- Farlig avfall kan oppbevares i inntil 6 måneder før viderelevering.
- Det skal føres journal over mengder og typer farlig avfall på lager.

For betjente mottak gjelder:

- I åpningstiden skal anlegget være betjent. Ellers skal det være avlåst.
- Det farlige avfallet skal være sikret mot adgang for uvedkommende.
- Den som driver mottaket plikter å ta imot alle typer av farlig avfall.
- Den som driver mottaket skal minst en gang per uke vurdere behov for tømning og frakt til godkjent lager eller behandlingsanlegg.

For ubetjente mottak gjelder:

- Mottaket skal være avlåst. Nøkkel skal bare utleveres på anmodning.
- Det skal finnes informasjon om hvilke typer farlig avfall som kan mottas.
- Det stilles ikke krav til at mottaket skal ta imot alle typer farlig avfall.
- Mottaket må ha tilstrekkelig kapasitet.
- Det skal påses at avfall ikke hensettes utenfor mottaket.
- Den som driver mottaket skal minst en gang per uke vurdere behov for tømning og frakt til godkjent lager eller behandlingsanlegg.

Av tømme kalenderen til Værøy kommune, som ligger ute på kommunens hjemmesider, framkommer det at miljøfarlig avfall skal leveres til Værøy Auto. Fylkesmannen oppfatter det derfor slik at Værøy kommune er ansvarlig for driften av dette mottakstilbudet. På kommunens hjemmesider finnes det ingen informasjon om åpningstider for mottak av farlig avfall. Virksomheter har heller ikke noe tilbud om å få deklart farlig avfall, se avvik 2. Miljøstasjonen ved Værøy Auto er derfor å oppfatte som ubetjent. Bilde 1 – 5 på neste side viser mottaksstasjonen for farlig avfall, slik den fremstod under tilsynet. Stasjonen består av miljøbu, miljøkontainer og utendørs lagring av farlig avfall i fat og IBC-containerer. Lager av farlig avfall ble forrige gang tømt i november 2017, ifølge det som er registrert i Avfallsdeklarerer.no. Avfallet ble da hentet av Østbø AS.

1

2

3

4

5

Bilde 1 – 5, miljøstasjonen til Værøy kommune ved Værøy Auto

Følgende funn fra tilsynet er brudd på kravet til forsvarlig håndtering av farlig avfall, jf. avfallsforskriftens kapittel 11 vedlegg 3:

- 1.1. En god del av det farlige avfallet står utendørs på fat og IBC-containere (bilde 1 og 2). Her finnes det ingen mulighet for oppsamling av spill i tilfelle lekkasje.
- 1.2. Emballasje for farlig avfall er ikke merket med kode og beskrivelse, hverken inne i bua, i miljøkontaineren eller utendørs. Manglende merking, i kombinasjon med tilgjengelighet for uvedkommende, medfører høy risiko for sammenblanding av ulike typer farlig avfall.
- 1.3. Farlig avfall som er mottatt på miljøstasjonen, oppbevares i mer enn 6 måneder før det blir videresendt til godkjent mellomlagring eller behandling.
- 1.4. Det finnes ingen journal over mengder og typer farlig avfall på lager.
- 1.5. Kapasiteten ved mottaket er ikke tilpasset behovet for lagring av farlig avfall. I miljøbua er det en oljetank og mulighet for lagring av inntil fire oljefat. Bua er overfylt av farlig avfall (bilde 3). I tillegg finnes det en miljøkontainer der farlig avfall er sortert i kasser (bilde 4 og 5). En god del farlig avfall lagres i tillegg utendørs.
- 1.6. Hverken miljøbua eller miljøkontaineren er låst. Det finnes heller ingen inn-gjerding av uteområder. Alt farlig avfall som er lagret på miljøstasjonen er dermed tilgjengelig for uvedkommende.
- 1.7. Det finnes ingen informasjon om hvilke typer farlig avfall som kan tas imot, heller ikke hvem denne stasjonen er beregnet på, hvem som er ansvarlig og hvem man skal kontakte.

AVVIK 2

Kommunen bruker miljøstasjonen ved Værøy Auto til mottak av farlig avfall fra andre enn husholdninger, selv om den er ubetjent

Avvik fra:

Avfallsforskriftens § 11-7 e), jf. avfallsforskriftens kapittel 11 vedlegg 3 punkt 2.2 og 8

Kommentarer:

Et ubetjent mottak er begrenset til å kunne ta imot farlig avfall fra husholdninger. Husholdningene plasserer selv avfallet i mottaket, etter å ha fått lånt nøkkel på et nærmere angitt sted. På grunn av deklarasjonsplikten skal det her ikke tas imot farlig avfall fra virksomheter. Kommunen er ansvarlig for å påse at det ikke tas imot farlig avfall fra virksomheter ved en stasjon som ikke er betjent. Samtidig er avfallsbesitter selv ansvarlig for å påse at deklarasjonen er korrekt utført. Ved mottak av farlig avfall fra husholdninger skal kommunen deklarerer avfallet. Dette skal skje senest når avfallet tas ut av det kommunale mottaket.

Under tilsynet kom det fram at alt farlig avfall som sendes videre fra miljøstasjonen blir deklarerert på Værøy kommune som avfallsprodusent. Det farlige avfallet blir dermed i sin helhet håndtert videre som om dette kun har kommet fra husholdningene på Værøy. Samme dag ble det ført tilsyn med fem ulike virksomheter på Værøy. Ingen av disse kunne dokumentere at de overholdt deklarasjonsplikten for farlig avfall. Alle de fem

virksomhetene oppga at de hadde levert det farlige avfallet sitt til miljøstasjonen ved Værøy Auto. Ved dette mottaket finnes det ingen informasjon som tilsier at tilbudet er begrenset til husholdningene. Slik informasjon finnes heller ikke på hjemmesiden til kommunen.

AVVIK 3

Kommunen har ikke etablert et tilstrekkelig tilbud for mottak av farlig avfall fra virksomheter med mindre mengder farlig avfall

Avvik fra:

Avfallsforskriftens § 11-10, jf. forurensningslovens § 34

Kommentarer:

Kommunen skal sørge for at det, innenfor kommunens grenser, eksisterer et tilstrekkelig tilbud for mottak av farlig avfall fra:

- Husholdninger
- Virksomheter med mindre mengder farlig avfall

Plikten er begrenset til mottak av inntil 1000 kg farlig avfall totalt per år per avfallsbesitter. Kommunens kostnader knyttet til håndtering av farlig avfall fra husholdninger skal dekkes inn via renovasjonsgebyret. Kostandene knyttet til håndtering av farlig avfall fra virksomheter dekkes inn ved betaling for hver enkelt leveranse, eventuelt med en fast pris på tilsvarende måte som fra husholdningene.

Værøy kommune har ikke etablert noe annet tilbud om mottak av farlig avfall enn det som finnes på miljøstasjonen ved Værøy Auto. Dette tilbudet er, slik det er innrettet i dag, begrenset til mottak av farlig avfall fra husholdninger. Årsaken er at virksomheter ikke får deklarerert farlig avfall ved levering til denne miljøstasjonen. Kommunen har heller ikke etablert noe betalingssystem for mottak av farlig avfall fra virksomheter. Kostnadene til håndtering av farlig avfall fra virksomheter må dermed dekkes inn via renovasjonsgebyret til husholdningene, eventuelt at det er dekket inn på annen måte, for eksempel via drift av kommunale tjenester. Slik subsidiering av næringsvirksomhet er ikke tillatt.

8. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Andre forhold

Tidligere tilsyn ved miljøstasjonen til Værøy kommune

Fylkesmannen har tidligere avdekket samme avvik på miljøstasjonen ved Værøy Auto, blant annet i 2008 og 2010. I begge disse tilfellene har kommunen levert plan for retting av avvik. Kapasiteten ved miljøstasjonen er i ettertid økt noe ved at det er skaffet tilveie en miljøkontainer. Tilsynet i år viser at dette ikke har vært tilstrekkelig. Det er heller ingen tegn til lukking av de øvrige forholdene som ble påpekt både i 2008 og 2010.

Tilsyn ved fem andre virksomheter på Værøy

Ingen av de tre fiskeindustribedriftene som fikk tilsynsbesøk kunne vise til at de hadde etablert noe eget system for lagring av farlig avfall. Dette er noe som forventes av enhver bedrift over en viss størrelse og/eller der det jevnlig oppstår ulike typer farlig avfall. Også på Værøy er det praktisk mulig å benytte seg av avfallstjenester som finnes utenfor det som inngår i det kommunale tilbudet. For virksomheter med mer enn 1000 kg farlig avfall per år har kommunen dessuten ingen plikt til å være et mellomledd mellom bedrift og godkjent mellomlager. Virksomhetene må uansett selv sørge for å ha en forsvarlig lagring av farlig avfall, samt at de må overholde sin plikt til årlig levering og deklarerer.

Værøy Auto AS vil få tilsendt en egen tilsynsrapport som gjelder deres egen drift. Det samme gjelder de øvrige fire virksomhetene på Værøy som hadde tilsyn samme dag. Disse virksomhetene er, hver for seg, selv ansvarlige for å lukke egne avvik, uavhengig av de tiltakene som nå må gjennomføres av kommunen. Dette er ikke til hinder for at kommunen og virksomhetene sammen kan komme fram til en helhetlig løsning for håndtering av farlig avfall, for eksempel ved å samordne transport. Vi gjør oppmerksom på at slik transport må skje i tråd med bestemmelsene for farlig gods.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)